

**EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2025**

**Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I (60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Să intrăm și noi în Bibliotecă și să descriem cum arăta, pentru că ar fi păcat să nu o facem – era o minune arhitecturală. Era atât de mare și de înaltă, încât cu greu i se vedeau capetele, zidurile sau tavanul, și nici nu-ți puteai imagina că o asemenea cameră putea încăpea într-o casă, [...]. Peste tot unde vedeai cu ochii erau cărți, [...] munți de cărți, construcții gigantice transformate la rândul lor în mici palate de cărți. Turnuri de cărți se pierdeau în înaltul întunecat [...], iar poduri de cărți, aparent plutitoare, legau depărtările de depărtări. Lumini nu erau, însă un imens șemineu ardea într-o parte, în spatele unui grilaj metalic, pentru a ține orice cărbune încins departe de paginile cărților. Scări de cărți urcau și coborau în spirale și până și obiectele de mobilier erau din cărți. Băiatul fără nume nu și-ar fi putut imagina vreodată că erau atât de multe cărți pe lume și totuși iată-le în biblioteca lui von Veltheim. Și încă mai soseau, observă băiatul, pentru că, pe deasupra capetelor, pitici cu roabe cărau cărți de colo-colo, făcând loc pentru ele și pentru cele care curgeau într-o cascadă nu prea departe. Sunetul pe care îl făceau nu era de apă, ci de foi foșnite.

(Flavius Ardelean, Bezna. Povestitorii din conacul lui von Veltheim)

A. Limba română (30 de puncte)

Scriveți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Construiți un enunț cu sinonimul potrivit sensului din text al cuvântului *gigantice*, din secvența:
...munți de cărți, construcții **gigantice** transformate la rândul lor în mici palate de cărți.
3 puncte
2. Menționați rolul cratimei în structura *nu-ți puteai imagina*.
3 puncte
3. Precizați câte un antonim potrivit pentru cuvintele subliniate în fragmentul dat: *întunecat, depărtările, soseau*.
3 puncte
4. Scrieți trei termeni, formați prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului, care să aparțină familiei lexicale a substantivului *băiat*.
3 puncte
5. Construiți un enunț în care cuvântul **pitici** (...**pitici** cu roabe cărau cărți de colo-colo ...) să aibă o altă valoare morfologică decât cea din text, precizând-o.
3 puncte
6. Indicați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: *Să intrăm și **noi** în Bibliotecă și să descriem cum **arăta**, pentru că ar fi păcat să nu o facem – era o minune **arhitecturală**.*
6 puncte
7. Alcătuiți un enunț în care substantivul **cărți** să aibă funcția sintactică de complement indirect.
2 puncte
8. Transcrieți, din ultimul frază a fragmentului dat, propoziția subordonată, precizându-i felul.
3 puncte
9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile fragmentului: *Peste tot unde vedeai cu ochii erau cărți, [...] munți de cărți, construcții gigantice transformate la rândul lor în mici palate de cărți. Turnuri de cărți se pierdeau în înaltul întunecat [...], iar poduri de cărți, aparent plutitoare, legau depărtările de depărtări.*
4 puncte

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să prezentați **valențele educative** ale unei *poezii despre natură și viețuitoare*, aparținând *genului liric*, incluse în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului selectat în genul literar menționat, prin ilustrarea cu secvențe semnificative din *poezia* aleasă;
- prezentarea a două elemente de structură, de compoziție sau de limbaj existente în *poezia* aleasă, prin valorificarea conținutului acesteia (de exemplu: *temă, motiv, titlu, incipit, final, elemente de expresivitate artistică* etc.);
- indicarea a două valențe educative ale *poeziei despre natură și viețuitoare* selectate;
- ilustrarea celor două valențe educative indicate, prin valorificarea conținutului *poeziei despre natură și viețuitoare* alese;
- susținerea unei opinii cu privire la modul în care pot fi valorificate, în activitatea la grupă, valențele educative ale *poeziei despre natură și viețuitoare* selectate.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 2 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie* – 1 punct; *punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *lectură după imagini*, domeniu experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Când, cum și de ce se întâmplă?* **15 puncte**

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- descrierea etapelor/secvențelor menționate.

2. Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *jocul – principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță*. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea *jocului*, ca principala formă de organizare și realizare a procesului de învățământ în grădiniță;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *valențele formative/educative ale jocului în grădiniță*.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactare** veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în numărul de cuvinte indicat* – 1 punct).